

Til Klima- og miljødepartementet
Til Nærings- og Fiskeridepartementet

Oslo, 09.03.2023

Skriftlig innspill til stormøte om sirkulær økonomi 03.02.2023

Sensorita er et oppstartsselskap som utvikler teknologi for å, i tråd med Regjeringens arbeid med sirkulærøkonomi, fylle behovet for bedre avfallsdata. Data er selve flaskehalsen for digitalisering av bransjen og dermed også avfallsbransjens bidrag til det grønne skiftet.

Data er nøkkelen til en velfungerende verdikjede for sekundære materialer

Dagens verdikjede for sekundære materialer er dysfunksjonell, og mangel på data om brukte materialer fører til at verdifulle ressurser ender opp som avfall. Gjenvinningsprosesser blir mer og mer spesifiserte, men det mangler forutsigbar tilgang på sekundærråvare av rett kvalitet som kan konkurrere med jomfruelige materialer, og lite avfallsdata er et av problemene bak de manglende markedet for sekundære råvarer.

Er lokasjon, mengde og typen av avfall tilgjengelig sanntidsinformasjon, kan man bruke avfallscontainere som et desentralisert lager av verdifulle ressurser som skal gjenvinnes videre i en sirkulær økonomi. Da kan bransjen bevege seg fra en reaktiv gjenvinningsprosess, til å hente containerne med materialer av rett kvalitet til en batchbasert gjenvinningsprosess der verdien i materialene bevares.

En treig bransje truer teknologiutviklingen og etableringen av vekstselskaper

Det er liten tvil om at digitalisering av avfallsbransjen vil gi enorme muligheter for mer effektiv avfallshåndtering og store muligheter for bedre gjenvinning. Likevel har utviklingen gått tregt. I 2020 gikk det verdensledende teknologiselskap innen nivåmåling av avfall, Enevo, konkurs blant annet fordi omstillingsvilligheten blant offentlige avfallsaktører var for lav og innkjøpsprosessene tok for lang tid.

Med høykompetent arbeidskraft, høy generell digitaliseringsgrad, og store klimaambisjoner kan Norge bli et foregangsland med vekstbedrifter innen avfallsteknologi. Da trenger vi en regjering

som legger til rette for et mye høyere digitaliseringstempo i bransjen, slik at treghet i omstillingen ikke blir et hinder for etableringen av nye selskaper.

Det offentlige må gå foran for å tvinge frem en raskere omstilling

Det offentlige er en stor avfallsprodusent, både av nærings- og BA-avfall, og derfor også en viktig aktør for omstillingen i bransjen. Det er viktig at det offentlige går foran og tar en aktiv rolle for å drive frem en raskere endring gjennom krav i innkjøpsprosesser, tilrettelegging for raskere beslutningsprosesser knyttet til utprøving og innkjøp av nye løsninger og øremerking av midler til teknologi for sirkulærøkonomi i virkemiddelapparat.

I etableringen av Sensorita har Asker og Oslo kommunes villighet til å være med å tilrettelegge for nye løsninger vært helt avgjørende. Spesielt viktig er ordningen *Smart Oslo*, der Oslo kommune tilrettelegger for å kunne raskt pilotere en løsning uten å gå gjennom omfattende anskaffelsesprosesser.

Tiltak som bør implementeres for å øke tempoet i den digitale omstillingen

- Bygg- og anleggsprosjekter bestilt av det offentlige skal ha avfallsdata med høy tidsoppløsning for å måle effekt av tiltak, og sikre god dokumentasjon og økt transparens i verdikjeden.
- Sette som hovedregel i offentlige anskaffelse at avfall fra offentlige bygg og byggeprosjekter ikke kan hentes uten indikasjon på at beholderen og containeren er full.
- Resten av landet bør lære av Asker og Oslo, og regjeringen bør tilrettelegge for dette i form av en øremerket pott. Anskaffelser av ny teknologi må være smidigere og bedre tilpasset oppstarts- og vekstselskapers viktige bidrag, og hensynta deres manglende robusthet i langtekkelige prosesser.

Vennlig hilsen

Ulrikke Lien
Administrerende Direktør
Sensorita AS